

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Методологія доказової медицини»

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 221 «Стоматологія»

2023

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Стоматологічний, іноземних студентів
Освітня програма	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код	«Методологія доказової медицини», ВБ 1.48. https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-sotsialnoyi-medytsyny-ekonomiky-ta-organizatsiyi-ohorony-zdorov-ya/
Кафедра	Кафедра соціальної медицини, економіки та організації охорони здоров'я адреса: вул. Студентська, 2 / Зелена, 12 тел. +38(032)276-81-67 e-mail: kaf_socmed@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри	доцент Гутор Тарас Григорович taras_gutor@ukr.net
Рік навчання	4 рік навчання
Семестр	7 або 8 семестр
Тип дисципліни/модулю	Вибіркова
Викладачі	доц. Гутор Тарас Григорович taras_gutor@ukr.net доц. Ковальська Оксана Романівна oksanaromkov@ukr.net ас. к. фарм. н. Заремба Наталія Ігорівна natalyazaremba@gmail.com ст. викл. Козій-Бределєва Світлана Павлівна kozij_sveta@ukr.net ст. викл. Тімченко Наталія Федорівна timchenkonataliaf@ukr.net ас. Гупало Ірина Володимирівна irahup@gmail.com ас. Герасимович Ірина Миколаївна herasymovych_iryna@ukr.net
Erasmus так/ні	Erasmus - ні
Особа, відповідальна за силабус	ас. Герасимович Ірина Миколаївна herasymovych_iryna@ukr.net
Кількість кредитів ECTS	2 кредити
Кількість годин	60 годин (0 год лекцій, 30 год практичних занять, 30 год самостійної роботи студентів)
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	Консультації – згідно графіку для курсу 1 раз в тиждень 15.30-17.00
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро	Клінічної бази не передбачено
2. Коротка анотація до курсу	
<ul style="list-style-type: none"> Навчальна дисципліна «Методологія доказової медицини» є курсом за вибором, основною вивчення якої є сучасні принципи доказової медицини, рівні доказовості і ступені рекомендацій, що дозволить студентам-стоматологам опанувати інформацію з проблем доказового підходу в галузі стоматології; розкрити потенціал доказової медицини як технології збереження здоров'я та підвищення якості життя. 	
3. Мета і цілі курсу	
Метою курсу «Методологія доказової медицини» є оволодіння необхідними знаннями, навичками і набуття компетентностей щодо дослідження, аналізу та оцінки показників здоров'я населення, організації, ресурсного забезпечення та діяльності системи охорони здоров'я, розробки з позицій доказової медицини рекомендацій з попередження і	

усунення шкідливого впливу чинників та з удосконалення організації стоматологічної допомоги населенню.

Цілі навчання:

- опанування сучасних принципів доказової медицини;
- ознайомлення з методиками визначення та аналізу основних біостатистичних показників та критеріїв;
- засвоєння методичних та теоретичних основ формування статистичних сукупностей для їх подальшого адекватного аналізу;
- засвоєння методів визначення, аналізу та оцінки основних показників стоматологічного здоров'я за окремими критеріями та у взаємозв'язку з чинниками, що на нього впливають.

Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

Загальні:

ЗК-1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-2 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-3 – Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК-4 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-5 – Здатність спілкуватися англійською мовою.

ЗК-6 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК-7 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-9 – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-10 – Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-11 – Здатність працювати в команді.

ЗК-12 – Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК-13 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-14 – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-15 – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні):

ФК-1 – Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК-2 – Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень

ФК-4 – Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК-5 – Спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

ФК-10 – Спроможність до організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів.

ФК-12 – Спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології.

ФК-13 – Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

ФК-14 – Спроможність ведення нормативної медичної документації.

ФК-15 – Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

ФК-16 – Спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО.

ФК-17 – Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН-6 – Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.

ПРН-7 – Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної та немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.

ПРН-12 – Організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

ПРН-14 – Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН-15 – Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН-16 – Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН-17 – Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН-18 – Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН-19 – Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН-20 – Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

4. Пререквізити курсу

« Методологія доказової медицини » як навчальна дисципліна:

- ґрунтується на вивченні студентами навчальних дисциплін: історії медицини, медичної інформатики та комп'ютерних технологій, етики, гігієни та екології, епідеміології, соціології та медичної соціології, основ економічних теорій;
- сприяє формуванню профілактичного напрямку діяльності майбутніх стоматологів із урахуванням можливого впливу на здоров'я населення чинників різного походження, оцінки ризику при розробці комплексних медико-соціальних заходів у взаємодії з системою громадського здоров'я;
- сприяє формуванню економічного світогляду та основних компетентнісних характеристик щодо методології економічного аналізу діяльності стоматологічних закладів в сучасних умовах.

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти
<i>Зн-1</i>	Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи	<i>ПРН-6, ПРН-7, ПРН-12, ПРН-16</i>
<i>Зн-2</i>	Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	<i>ПРН-12, ПРН-14, ПРН-15, ПРН-20</i>
<i>Ум-1</i>	Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог	<i>ПРН-15, ПРН-17, ПРН-18, ПРН-19</i>
<i>Ум-2</i>	Проведення дослідницької та/або	<i>ПРН-12, ПРН-14,</i>

	інноваційної діяльності	<i>ПРН-15, ПРН-20</i>
<i>К-1</i>	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	<i>ПР-7, ПР-14, ПР-15, ПР-17, ПР-18</i>
<i>К-2</i>	Використання іноземних мов у професійній діяльності	<i>ПРН-15, ПРН-17, ПРН-18, ПРН-19</i>
<i>АВ-1</i>	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування	<i>ПРН-6, ПРН-7, ПРН-12, ПРН-16</i>
<i>АВ-2</i>	Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди	<i>ПРН-12, ПРН-14, ПРН-15, ПРН-20</i>

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	<i>очний</i>	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
лекції	0	
практичні	30	
семінари	0	
самостійні	30	

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
П-1	Історія розвитку та світовий досвід доказової медицини	Поняття доказової медицини. Передумови виникнення доказової медицини. Принципи науково-доказової практики. Історія розвитку доказової медицини. Світовий досвід розвитку.	ПР-7, ПР-14, ПР-15, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
П-2	Етапність доказової медицини	Формулювання клінічного питання. Систематичний пошук доказових даних. Оцінка достовірності доказових даних, їх клінічна значущість. Застосування результатів на практиці. Оцінка виконаної роботи.	ПР-7, ПР-14, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
П-3	Стоматологічне здоров'я населення та організація стоматологічної допомоги	Характеристика стоматологічного статусу популяції. Критерії стоматологічного здоров'я, що підлягають вимірюванню. Роль біогеохімічних провінцій та рівня антропогенних забруднень у епідеміології стоматологічних захворювань. Організація стоматологічної допомоги населенню. Виїзні форми надання стоматологічної допомоги.	ПР-6, ПР-7, ПР-15, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
П-4	Права пацієнта в наукових дослідженнях	Інформація: як взяти участь у клінічних стоматологічних дослідженнях. Етика клінічних досліджень. Обов'язки сторін. Нещасні випадки. Гельсінська декларація Всесвітньої медичної асоціації "Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження".	ПР-17, ПР-18	за розкладом груп

П-5	Роль пацієнтів у наукових дослідженнях	Дотримання принципів при проведенні медико-біологічного експерименту. Клінічні дослідження як етап опрацювання управлінських рішень. Типи клінічних досліджень. Дизайн клінічних досліджень. Тривалість клінічних досліджень.	ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
П-6	Доказова профілактика стоматологічних захворювань	Поняття «промоція стоматологічного здоров'я» та його аспекти. Види, напрямки та рівні профілактики в стоматології. Розділ профілактичної роботи лікаря-стоматолога. Індекси карієсу та гігієни порожнини рота, запального процесу ясен.	ПР-7, ПР-15, ПР-17,	за розкладом груп
П-7	Поняття якості та ефективності стоматологічної допомоги, їх критерії	Організація проведення експертної оцінки діяльності медичних закладів, їх підрозділів і медичних працівників. Методика визначення рівня якості лікування, моделей кінцевих результатів. Складові частини якості: структурна якість; якість технологій; якість результатів. Поняття про медичну, соціальну і економічну ефективність медичної допомоги. Інтегральний коефіцієнт ефективності. Стандарти якості медичної допомоги. Стандарти медичних технологій. Застосування клінічних протоколів.	ПР-7, ПР-14, ПР-15, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
П-8	Адвокація, комунікація та соціальна мобілізація в інтересах стоматологічного здоров'я	Принципи, завдання та методи інформаційно-роз'яснювальної діяльності (адвокації) в стоматології. Суть комунікації та соціальної мобілізації в інтересах стоматологічного здоров'я.	ПР-7, ПР-14, ПР-15, ПР-17, ПР-19, ПР-20	за розкладом груп
П-9	Доказова стоматологія і маркетинг	Доказова медицина як засіб просування лікарських засобів. Ознаки некоректної реклами лікарських засобів. Інформація, що вводить в оману споживача. Недобросовісна конкуренція. Поняття про кінцеву сурогатну точку. Розробка Національної лікарської (фармацевтичної) політики.	ПР-7, ПР-14, ПР-15, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
П-10	Наукова публікація, як механізм реалізації наукового дослідження	Наукові публікації та їх значення у науковій роботі. Головні функції публікацій. Види наукової публікації. Структура наукової публікації. Розділи наукової публікації. Правила оформлення публікацій. Підбір та аналіз наукових видань для публікації.	ПР-7, ПР-14, ПР-15, ПР-17	за розкладом груп
СРС-1	Клінічна епідеміологія, її значення для стоматології	Групування статистичних даних, методи, значення. Поняття про багатомірні класифікації. Кодування та шифрування даних. Програма розробки та зведення статистичного матеріалу.	ПР-7, ПР-14, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
СРС-2	Сучасні тенденції розвитку доказової медицини у стоматології	Доказова медицина в стоматологічній практиці України та країн світу. Міжнародний досвід застосування доказової медицини. Напрямки стоматологічної науки, що сформувалися в процесі розвитку технологій доказової медицини.	ПР-14, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп

СРС-3	Принципи і практика проведення стоматологічного аудиту	Стоматологічний аудит: визначення, мета і призначення. Принципи і практика. Процес планування і проведення аудиту. Клінічний аудит. Аудит ефективності стоматологічної допомоги. Аналіз помилок.	ПР-14, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
СРС-4	Переваги і недоліки різних джерел стоматологічної інформації	Зміст наукової медичної літератури. Пошук інформації в Інтернеті з використанням фільтрів доказової медицини. Структура і зміст наукової публікації. Основні розділи наукової публікації.	ПР-14, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
СРС-5	Кількісні та якісні показники аналізу медико-статистичної інформації	Функції статистичних показників. Вимоги до статистичних показників. Статистичні показники та одиниці їх вимірювання, умови їх наукового застосування.	ПР-14, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
СРС-6	Лікарські помилки та відповідальність.	Порушення лікарями професійних обов'язків порушень. Відповідальність за невиконання професійного обов'язку. Кримінальні та адміністративні порушення.	ПР-14, ПР-17, ПР-18, ПР-19, ПР-20	за розкладом груп
СРС-7	Бібліотека Кохран і Кохранівське співробітництво	Організація діяльності Кохранівського співробітництва. Електронні видання Кохранівської бібліотеки. Систематичний огляд як вторинне джерело доказів. Поняття про мета-аналіз. База даних доказової медицини.	ПР-7, ПР-14, ПР-15, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп
СРС-8	Методи проведення наукового дослідження	Планування статистичного дослідження. Мета та завдання дослідження. Джерела статистичної інформації. Об'єкт дослідження, одиниця спостереження. Види досліджень за обсягом.	ПР-14, ПР-15, ПР-17, ПР-18	за розкладом груп

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-ри бальною (національною) шкалою

Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання	Критерії зарахування
АВ-1, АВ-2	П-1-10	Перевірка виконання письмового завдання позааудиторної самопідготовки до практичної роботи	зарах / незарах
АВ-1, АВ-2	СРС-1-8	Перевірка виконання письмового завдання самостійної роботи	зарах / незарах
Зн-1, Зн-2, Ум-1, Ум-2К-1, К-2	П-1-10, СРС-1-8	Усне опитування на практичному занятті за темою практичного заняття та самостійної роботи	«2» - <60% вірних відповідей; «3» - 60-69%, «4» - 70-89 %, «5» - 90-100%.
Зн-1, Зн-2, Ум-1, Ум-2К-1, К-2	П-1-10, СРС-1-8	Тестовий контроль на дистанційному практичному занятті	«2» - <60% вірних відповідей; «3» - 60-69%, «4» - 70-89 %,

			«5» - 90-100%.
<i>Зн-1, Зн-2, Ум-1, Ум-2К-1, К-2</i>	<i>П-1-10, СРС-1-8</i>	Демонстрація практичної навички обрахунку показників	«2» - <60% вірних відповідей; «3» - 60-69%, «4» - 70-89 %, «5» - 90-100%.
<i>Зн-1, Зн-2, Ум-1, Ум-2, К-1, К-2</i>	<i>П-1-10, СРС-1-8</i>	Демонстрація практичної навички оцінювати та аналізувати результат дослідження	«2» - <60% вірних відповідей; «3» - 60-69%, «4» - 70-89 %, «5» - 90-100%.
Підсумковий контроль			
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру – 100% за 200-бальною шкалою		
Шкали оцінювання	традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS		
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність		
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування	
Залік	Мають бути зараховані усі теми, винесені на поточний контроль. Оцінки з 4-ри бальної шкали конвертуються у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	<i>Максимальна кількість балів - 200.</i> <i>Мінімальна кількість балів- 120</i>	
<p>Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність становить 200 балів.</p> <p>Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для отримання заліку становить 72 бали.</p> <p>Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:</p> $x = \frac{CA \times 200}{5}$			
9. Політика курсу			
Під час вивчення курсу викладачами пропагується політика академічної доброчесності.			
10. Література			
Основна			
1. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. Вінниця: «Нова книга», вид. 3. 2013. 560 с.			
2. Біостатистика: підручник / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, М. В. Голубчиков та ін.; за ред. В. Ф. Москаленка. К.: Книга плюс, 2009. 184 с.			
3. Методичні рекомендації до практичних занять.			
Допоміжна			
1. Статистика охорони здоров'я : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Г. С. Столяров, Ю. В. Вороненко, М. В. Голубчиков. К.: КНЕУ, 2000. 187 с.			
2. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. / Edited by Roges Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim and Chorh Chuan Tan. Oxford University Press, 2017. 172 р.			

3. Medical Statistics at a Glance Text and Workbook. / Aviva Petria, Caroline Sabin. Wiley-Blackwell, 2013. 288 p.
4. Законодавство України. URL: zakon.rada.gov.ua/
5. Медичне законодавство України. URL: <http://mozdocs.kiev.ua/>
6. Статистичні дані України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Статистичні дані Львівської області. URL: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua/>
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України URL: <https://phc.org.ua/>
9. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
10. Всесвітня організація охорони здоров'я URL: www.who.int
11. Європейське регіональне бюро ВООЗ URL: www.euro.who.int/ru/home
12. Кохранівський центр доказової медицини URL: www.cebm.net
13. Кохранівська бібліотека URL: www.cochrane.org
14. Національна медична бібліотека США – MEDLINE PubMed URL: www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
15. Канадський центр доказів в охороні здоров'я URL: www.cche.net
16. Центр контролю та профілактики захворювань URL: www.cdc.gov
17. Журнал British Medical Journal URL: www.bmj.com
18. Журнал Evidence-Based Medicine URL: www.evidence-basedmedicine.com

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

- Навчальна програма, тематично-календарні плани практичних занять та самостійної позааудиторної роботи
- Навчально-методичні розробки за темою заняття (теоретичний виклад теми заняття, контрольні питання, ситуаційні завдання для самостійної роботи та список рекомендованої літератури)
- Навчальні підручники та посібники з бібліотеки
- Комп'ютер та мультимедійний проектор

12. Додаткова інформація

Вся необхідна інформація для навчального процесу – календарно-тематичні плани занять та відробок, розробки лекцій, методичні рекомендації до практичних занять, самостійної роботи студентів, тестовий контроль знань є на Misa: <http://misa.meduniv.lviv.ua/course/view.php?id=1110>

Укладач силабуса
асистент Герасимович І. М.

Завідувач кафедри
доцент, к.мед.н. Гутор Т.Г.